MAANANTAINA 14. TAMMIKUUTA 2013 | www.maaseuduntulevaisuus.fi | NRO 6 - PERUSTETTU 1916 - IRTONUMERO 1,50 €

MAASEUDUN TULEVAISUUS

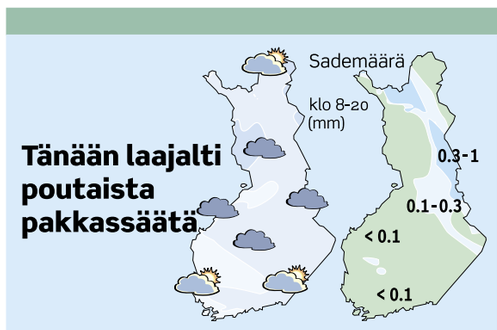

Tänään laajalti poutaista pakkassäätä.

8 Punahomeet ovat ongelmana viime vuoden viljasadossa. 8 prosenttia siitä ei kelpaa elintarvikkeeksi. **Sivu 10**

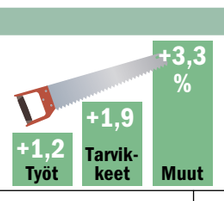

Hidasta nousua. Rakennuskustannusten nousu jäi viime vuonna keskimäärin 1,8 prosenttiin.

PÄÄKIRJOITUS Eurooppaa uhkaa sosiaalinen kriisi
YLIÖ Usko omistusoikeuden suojaan rapautumassa
KOLUMNI Kohdellaanko Suomea väärin?
m.mt1.fi Lue uutiset ja kuntasää matkapuhelimesta

Uudistus ruuhkautti. Luopumistukipäätökset luvataan alkuvuoden aikana. **Sivu 7**

Kivistä kuppeihin. Kantri-galleria esittelee kattavasti kiviä, kuppeja ja Barbie-nukkeja. **Sivu 17**

LISÄÄ PUHTIA METSÄLLE
AKTIIVI PLUS
JEPPE
NOUDA PAIKALLISESTA K-MAATALOUDESTA
JEPPE KOIRANRUUAT
www.biofarm.fi

Toistatuhatta kyläkoulua lakkautettu 2000-luvulla

Vanhempien talkootyö pelastanut monta koulua maaseudulla

Peruskoulujen määrä on vähentynyt 2000-luvulla 1146:lla. Syynä on oppilasmäärien väheneminen ja säästöjen tavoittelu. Suurin osa lakkautetuista kouluista on pieniä kyläkouluja.

Vuosi 2006 oli Suomen kyläkouluille pahin. Silloin peruskoulujen määrä väheni 186 koululla. Viime vuonna määrä väheni 77 koululla, kertoo Tilastokeskus.

Jäljellä on 2 876 peruskoulua.

Kunnat päättävät kouluverkostosta täysin itsenäisesti. Maakunnallista tai valtion ohjausta ei ole ole. Siksi kehitystyö tyssää usein kunnan rajaan.

Laki ei ota kantaa kouluverkon tiheyteen, mutta rajoittaa koulumatkan kestoa. Ala-asteikäisen edestakainen matka odotuksineen ei saa ylittää kahta ja puolta tuntia. 13 vuotta täyttäneen aika ei saa ylittää kolmea tuntia. Suurimmalle osalle maaseutua aikaraja on liian väljä, jotta se merkittävästi vaikuttaisi kouluverkon uudistamiseen.

Monta kyläkoulua on pelastunut vanhempien aktiivisuuden ansiosta, arvioi kasvatustieteen emeritaprofessori **Eira Korpinen**.

”Kyläläisten tekemä vapaaehtoinen työ on koulujen säilymisessä hyvin keskeinen tekijä. Pelkästään kunnan varaan ei koulua kannata jättää.”

Vaikka koulujen määrä vähenee, myös uusia perustetaan. Niitä nousee kylille, joissa osataan yhdistää yhteiskunnan palvelut ja asukkaiden aktiivisuus.

Tulevaisuuden kyläkoulu on Korpisen mukaan palvelukeskus, jossa kunnan, kyläläisten ja paikallisten yritysten toiminnot yhdistyvät. Korpisen mukaan säästöjä koulujen lakkauttamisesta tulee harvoin.

Opetusneuvos **Eero K. Niemi** opetushallituksesta arvioi vahvaksi 80 oppilaan koulun, joka toimii hyvässä rakennuksessa ja jossa on hyvät opettajat.

”Ja jossa ei ole näköpiirissä oppilasmäärän väheneminen”, Niemi lisää.

Alla sadan oppilaan kunnallisia kouluja on vielä jäljellä lähes viisisataa.

Sivu 6

Cap siirtyy ainakin vuodella

EU:n maatalouspolitiikan uudistus on lykkääntymässä ainakin vuodella.

MT:n saamien tietojen mukaan EU-komissio esittää maanantaina maatalouden erityiskomiteassa siirtymäajan säädöksiä, joilla vanhoja maataloustukia jatkettaisiin vielä vuoden 2014 ajan.

Suorien tukien, eli tilatuen osalta vuoden jatkoaika on jo ollut odotettavissa. Maaseudun kehittämisohjelmien jatkoaika on sen sijaan ollut auki. Neuvostolähteiden mukaan komissio esittäisi lisäaikaa nyt myös niihin, mutta MT ei pystynyt vahvistamaan tietoa.

Sivu 5

TÄSTÄ ON KYSE

Budjetti viivyttää

EU:n maatalouspolitiikan (cap) uudistuksen piti alunperin tulla voimaan ensi vuoden alusta.
Budjettipäätösten viipyminen ja avoimet kiistakysymykset ovat kuitenkin hidastaneet päätöksentekoa.
Viljelijöiden nykyiset lfa- ja ympäristösitoumukset päättyvät tämän vuoden lopussa, ellei jatkoaikaa tule.
Capin lykkääntyminen hankaloittaa myös komission kanssa käytäviä 141-neuvotteluja.

PEKKA FALI

Matkailussa kasvun varaa

Husky-safareita Syötteellä järjestävä **Janne Määttä** on samaa mieltä kuin muutkin matkailuyrittäjät. Valtio voisi tehdä paljon nykyistä enemmän Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämiseksi. **Sivu 7**

Arktisuus pohjoisen ja idän ässä

Suomessa pitää hyödyntää kylmäosaamista, jolla päästään kiinni lähivuosikymmeninä jopa sadan miljardin kansainvälisiin investointeihin arktisilla alueilla, Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämistyöryhmä suunnittelee.

Kylmyyden lisäksi idässä ja pohjoisessa pitää keskittyä puun, kaivosten, matkailun ja Venäjän mahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Itä-Suomeen ehdotetaan puun tutkimuksen pilottilaitosta, jonka hinta on 5-6 miljoonaa euroa

Mahdollisuuksia alueella on runsaasti, mutta sitä vaikeuttaa se, että valtio ei juuri lisäpanostusta lupaa.

Sivu 7

Itä- ja Pohjois-Suomi

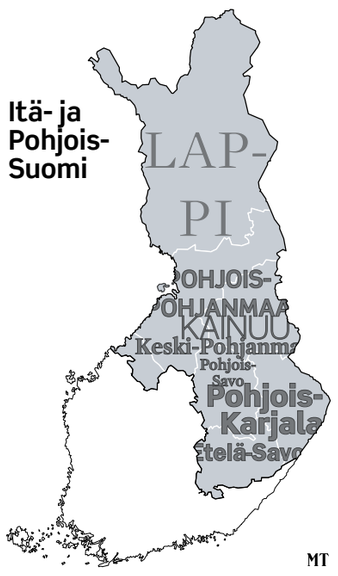

MT

Traktorikuljetusten liikenneluvat muuttumassa

Hallitus esittää, että liikennetraktoreiden lisäksi muutkin traktorit tarvitsisivat liikenneluvan, kun kuljetetaan toisen tavaraa maksua vastaan.

Liikenne- ja viestintäministeriöstä kerrotaan, että lupaa ei kuitenkaan vaadittaisi maa- metsä-, eläin- tai kalatalouden harjoittamiseen liittyviin kuljetuksiin eikä lumen kuljettamiseen.

Esityksessä on myös poikkeustapauksia muihin kuljetuksiin.

Muutoksella pyritään estämään harmaata taloutta.

Sivu 8

METSÄPLUS

”Metsäveron tulisi kannustaa”

Nykyiset metsäverotusperusteet ovat suhteellisen selkeät ja toimivat.

Metsäneuvoja **Timo Hannonen** toivoo silti lisää kannustavuutta, joka veisi metsänomistajia yrittäjyyden suuntaan.

Hän pitää metsätaloudessa yhteisöveroa oikeudenmukaisempana kuin pääomaverotusta.

Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistys järjestää tänäkin vuonna metsäveroiltoja alueellaan tammikuun lopusta alkaen. Ne ovat olleet suosittuja jäsentilaisuuksia.

Sivu 11

Timo Hannosen mukaan verotusperusteiden kanssa ”pystyy elämään”.

Menoista vähennystä metsäveroon

Metsänomistajan verotuksessa pärjää, jos muistaa kerätä kaikki metsätalouden harjoittamiseen liittyvät kuitit talteen ja tehdä niistä vähennykset. **Sivu 13**

Politiikan keväässä ei palella

Palkkaneuvottelut, eläikäkeskustelu ja hallituksen kehysriihi pitävät huolen siitä, että alkuvuonna politiikassa riittää kiistakysymyksiä. **Sivu 5**

Lihan kulutus puoliksi

Tutkijat puolittaisivat lihan kulutuksen. ”Ei ole hyvää näyttöä siitä, että liha olisi mitenkään yhteydessä hyvään terveyteen”, ravitsemustieteen professori **Mikael Fogelholm** toteaa.

Takasivu

LIIKENNE

Uusikin auto voi ruostua

Autojen ruosteen kestossa on suuria eroja merkeittäin ja malleittain. Heikosti ruostesuojattu auto ruostuu nopeasti, siksi alkavia ruostevaurioita saattaa löytyä jo muutaman vuoden ikäisestä autosta.

Sivu 9

Heikosti suojatun kotelon nopea ruostuminen yllättää autoilijan.